

Začátky a konce

Ladislav Hejdánek

jedná se o část původního dokumentu:

[2010](#)

- ♦ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 19. 9. 2010
- ♦ philosophical diary – record, Czech, origin: 19. 9. 2010

Začátky a konce

V každém díle (*ergon*) je nutný nějaký začátek, ale také nějaký konec. Dílo bez začátku a bez konce není vlastně žádným dílem, ale je pouze aktivitou (produkující aktivitou), někdy jen reagováním (bez vlastního nového motivu). Začátek má svou důležitost, dost odlišnou od toho, jakou důležitost má ukončení, uzavření díla. Právě na lidském díle (ale nejenom na něm) je dobré odpozorovat, jak ani začátek, ani konec nejsou něčím pro dílo samé předem nějak dány, rozhodnuty, ale že jsou vlastně spíš něčím vedlejším, druhořadým, co se musí de facto teprve stát v průběhu díla, ale co si na druhé straně nemůže dílo samo ze sebe ani sebou samým (svým vykonáváním) udělat, vytvořit. Zdá se proto, že sama myšlenka „počátku“ (nebo „počátků“, tj. *arché* nebo *archai*) má v sobě nějakou chybu, kterou je zatížena vlastně ještě před oním pradávným (elejským) odchýlením filosofického myšlení na cestu „metafyziky“ (přesněji: na cestu zpředměťující pojmovosti). Jestliže totiž nahlédneme, že v začátku ještě zdaleka není celé dílo „obsaženo“ (byť „in nuce“, případně v „rozvrhu“, v „ideji“ apod., jak už se to obvykle maskuje). tj. jestliže nahlédneme, že onen „myšlený“, „údajný“ počátek sám se po celou dobu „díla“ ještě dopracovává, musíme z toho uzavřít, že dílo (*ergon*) „začíná“ vlastně a ve skutečnosti po celou tu dobu, co je „činné“, tj. že např. „Začíná“ dokonce ještě ve svých posledních fázích.

(Písek, 100919-1.)